

**ZPRÁVA O STAVU PÉČE
O HISTORICKÉ JÁDRO PRAHY**
– statek zapsaný na Seznam světového dědictví

Zpracoval:

Odbor kultury, památkové péče a cestovního ruchu Magistrátu hlavního města Prahy, jako pověřený orgán státní památkové péče, ve spolupráci s odborným pracovištěm Národního památkového ústavu

V Praze, leden 2009

.....

Jan Kněžínek

Ředitel Odboru kultury, památkové péče
a cestovního ruchu Magistrátu hlavního města Prahy

Zpráva o stavu zachování **historického jádra Prahy (Česká republika) (C 616)** byla vypracována na základě **rozhodnutí č. 32 COM 7B.86** přijatého na 32. zasedání Výboru světového dědictví v Quebecu. Zpráva byla vytvořena ve formátu poskytnutém Centrem světového dědictví v srpnu roku 2008.

Doporučená struktura zprávy:

- 1. Odpověď státních institucí na rozhodnutí Výboru světového dědictví, odstavec po odstavci** (informace o vývoji, k němuž došlo v době od posledního rozhodnutí Výboru týkajícího se dané památky)
- 2. Další aktuální záležitosti památkové péče identifikované státními orgány** (problémy památkové péče, které nejsou zmíněny v rozhodnutí Výboru světového dědictví, žádosti o další informace Centra světového dědictví)
- 3. Podle § 172 Operačních směrnic popište všechny možné větší restaurátorské práce, změny a/nebo nové stavby uvnitř chráněné oblasti** (historické jádro Prahy, ochranné pásmo).

1. KAPITOLA

Odpověď státních institucí na rozhodnutí Výboru světového dědictví

Praha, leden 2009

Zpracovatelé:

Kateřina Burešová

(Odbor kultury, památkové péče
a cestovního ruchu Magistrátu hlavního města Prahy)

.....

Jan Kněžínek

Ředitel Odboru kultury, památkové péče
a cestovního ruchu Magistrátu hlavního města Prahy

Decision: 32 COM 7B.86

(pracovní překlad)

The World Heritage Committee,

Výbor světového dědictví

1) Having examined Document WHC-08/32.COM/7B.Add,

Po posouzení dokumentu WHC-08/32.COM/7B.Add,

2) Recalling Decision 31 COM 7B.94, adopted at its 31st session (Christchurch, 2007),

Připomíná rozhodnutí 31 COM 7B.94, přijaté na jeho 31. zasedání (Christchurch, 2007),

3) Commends the State Party for its exemplary report on the state of conservation of the property and acknowledges the ongoing improvements of the overall legislative, planning and management system for urban conservation;

Blahopřeje smluvnímu státu ke zpracování jeho příkladné zprávy o stavu uchování statku a uznává stálá zlepšování vnášená do celého právního, plánovacího a řídicího systému pro městskou konzervaci;

Česká republika a představitelé hlavního města Prahy s potěšením přijali udělenou pochvalu za předloženou zprávu. V této souvislosti pozitivně vnímají fakt, že je možné ji v některých případech využít jako zdroj inspirace při zpracování dalších zpráv i pro jiné statky v České republice.

Radě hlavního města Prahy byla informace o rozhodnutí Výboru pro světové dědictví předložena k projednání dne 16. 12. 2008 pod č. 7850. Rada vzala tuto informaci na vědomí.

4) Requests the State Party to improve the effectiveness of its existing planning, management and conservation measures for the property, as recommended by the joint World Heritage Centre / ICOMOS mission, by:

Žádá členský stát, aby zlepšil efektivitu svých stávajících plánovacích, řídicích a konzervačních opatření pro statek, jak je doporučuje společná mise Centra světového dědictví / ICOMOS, tím, že:

a) strengthening the authority of the National Heritage Institute to enable it to orient the main decisions affecting the integrity of the Historic Centre;

posílí autoritu Národního památkového ústavu, aby mu umožnil orientovat hlavní rozhodnutí týkající se integrity historického centra;

Postavení Národního památkového ústavu je stanoveno zákonem č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči. Podle platného znění tohoto zákona poskytuje Národní památkový ústav bezplatnou odbornou pomoc orgánům veřejné správy při výkonu jejich pravomocí, ale také přímo vlastníkům kulturních památek. V rámci své činnosti provádí i odborný dohled přímo na konkrétních objektech. Ve věci povolování nových staveb, přestaveb, demolic či územního plánování vychází ve svých odborných vyjádřeních z odborných metodik, které mu slouží jako vodítko k jednotnému názorovému posuzování předkládaných projektů. Odborná vyjádření, která na základě žádostí vydává, slouží jako nezbytný podklad pro závazná stanoviska Odboru kultury, památkové péče a cestovního ruchu Magistrátu

hlavního města Prahy. V případě odborných vyjádření týkajících se objektů na území historického jádra Prahy a v jeho ochranném pásmu vydává vyjádření Národní památkový ústav, územní odborné pracoviště v hlavním městě Praze. V případě národních kulturních památek na území historického jádra Prahy a jeho ochranného pásma vydává odborné vyjádření Národní památkový ústav, ústřední pracoviště.

O redefinici funkcí Národní památkového ústavu je diskutováno v současnosti v rámci příprav nového zákona o státní památkové péči. Vzhledem k tomu, že je však zákon v současnosti ve fázi jeho věcného záměru, nelze odpovědně prohlásit, zda k dalšímu posílení autority Národního památkového ústavu dojde. V České republice, jako v jiných demokratických zemích, je výsledný text jakéhokoli zákona výsledkem složitého odborného i politického procesu, jehož výsledky nelze předjímat.

Nicméně již v současné době má Národní památkový ústav k dispozici dva nástroje, které mu umožňují prosadit svou autoritu. Jedním je upozornění Ministerstvu kultury na odlišnost rozhodnutí Odboru kultury, památkové péče a cestovního ruchu Magistrátu hlavního města Prahy a odborného vyjádření Národního památkového ústavu. Druhým je možnost nahlédnout do spisu či rozhodnutí před vydáním závazného rozhodnutí Odboru kultury, památkové péče a cestovního ruchu Magistrátu hlavního města Prahy. Obě tyto možnosti představují v praxi především preventivní opatření.

Dále je pozice Národního památkového ústavu posílena i zastoupením v poradním Sboru expertů pro památkovou péči Odboru kultury, památkové péče a cestovního ruchu Magistrátu hlavního města Prahy, v rámci něhož může prosazovat svá stanoviska a hledat pro ně oporu u dalších nezávislých odborníků, případně svá stanoviska korigovat. Členy tohoto Sboru expertů jsou přední odborníci z oblasti památkové péče a příbuzných oborů. Jeho náplní je přispívat k účinné péči o architektonické, urbanistické a památkové hodnoty hlavního města Prahy, vyjadřovat se v této souvislosti k základním koncepcím a úkolům v oblasti památkové péče a vydávat stanoviska formou usnesení k významným problémům památkové péče. Usnesení Sboru expertů je v rozhodovací činnosti Odboru kultury, památkové péče a cestovního ruchu Magistrátu hlavního města Prahy považováno za důležitý podkladový či důkazní materiál, který je zohledňován při vydávání závazných rozhodnutí.

Z organizačního hlediska je role Národního památkového ústavu posílena v rámci pořádaných operativních schůzek se zástupci Odboru kultury, památkové péče a cestovního ruchu Magistrátu hlavního města Prahy. Ředitelé obou institucí se dohodli na vzájemné užší spolupráci. S nepolevující intenzitou jsou řešeny závažné případy památkové péče. Na výzvy veřejnosti či médií jsou obě tyto instituce rovněž schopny poskytnout okamžitou reakci. Ze strany ombudsmana či veřejnosti nebyly dosud zaznamenány stížnosti na neposkytnutí informací.

4 b) clarifying and integrating the rules presently in force to manage processes such as infill, reconstruction, rehabilitation and conservation in a unitary code to improve the ability of the responsible authorities to maintain the integrity of the original fabric of the city;

upřesní a shrne v současnosti uplatňovaná pravidla pro procesy, jako je zástavba proluk, rekonstrukce, rehabilitace a konzervace, do jednotného kodexu, aby se zlepšila schopnost odpovědných orgánů udržet integritu původní tkáně města;

Odbor kultury, památkové péče a cestovního ruchu Magistrátu hlavního města Prahy vydá do konce roku 2009 sborník všech odborných metodik (jejich seznam je uveden v příloze č. 1) v součinnosti s Národním památkovým ústavem v Praze, který zpřístupní i formou webové prezentace. Toto souborné vydání by mělo sloužit jak vlastníkům památek, stavebníkům a projektantům, tak i samotným pracovníkům Odboru kultury, památkové péče a cestovního ruchu, Národního památkového ústavu v Praze a jednotlivým Obvodním úřadům městských částí. Příslušný sborník napomůže sjednotit praktické rozhodování úřadů odpovědných za výkon státní památkové péče.

V současné době jsou na webových stránkách Národního památkového ústavu a Odboru kultury, památkové péče a cestovního ruchu Magistrátu hlavního města Prahy zveřejněné jednotlivé elektronicky dostupné metodické materiály obou těchto institucí.

Zároveň Odbor kultury, památkové péče a cestovního ruchu Magistrátu hlavního města Prahy i Národní památkový ústav, územní odborné pracoviště v hlavním městě Praze pravidelně poskytují podle zákona č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči všem vlastníkům, žadatelům, stavebníkům či architektům bezplatné konzultace a v případě nejasností upozorňují na existující odborné materiály. Tato činnost bude samozřejmě dále pokračovat.

Nadále jsou podporovány a uskutečňovány operativní schůzky zástupců Odboru kultury, památkové péče a cestovního ruchu a Národního památkového ústavu, územního odborného pracoviště v hlavním městě Praze za účelem jednotného výkladu a postupu při řešení konkrétních případů.

Územně plánovacím nástrojem památkové péče o historické jádro Prahy a jeho ochranné pásmo je Územní plán, který zaručuje jistou komplexnost rozvoje města a integruje v sobě různé aspekty nové výstavby a přestavby v území, mj. i z hlediska památkové péče, a upřesňuje jejich aplikaci v souladu s podmínkami jednotlivých území. Připravovaný nový Územní plán bude v podstatné míře integrovat i témata a nástroje, kterých se týkají následující body tohoto rozhodnutí a principy Management Planu. Územní plán má povahu právního předpisu, jeho pořízení a zpracování probíhá v intencích zákona č. 183/2006 Sb. ze dne 14. března 2006, o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon) a vyhlášky č. 500/2006 Sb., o územně analytických podkladech, územně plánovací dokumentaci a způsobu evidence územně plánovací činnosti.

Připravovaný Management Plan implicitně vychází ze syntézy právních a metodických nástrojů a rozhodování.

4 c) urgently completing and approving the conservation plan for the Historic Centre in order to provide an effective zoning and planning tool for the conservation process in the Historic Centre;

bezodkladně dokončí a přijme plán konzervace pro historické centrum s cílem poskytnout účinný nástroj zónování a plánování pro proces konzervace v historickém centru;

Plánem konzervace pro historické centrum je Urbanistická studie Pražské památkové rezervace, která byla naposled aktualizována v roce 2000. Studii je nutné doplnit o aktuální informace, zejména po povodních, které historické centrum města postihly v roce 2002. Aktualizace celé studie se předpokládá do konce roku 2009. Jejím pořizovatelem je Útvar

rozvoje hlavního města Prahy¹. V době přípravy této zprávy bylo zahájeno výběrové řízení na zpracovatele studie.

Do konce roku 2008 bude Útvarem rozvoje hlavního města Prahy zpracován v intencích zákona č. 183/2006 Sb., ze dne 14. března 2006 o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon) a vyhlášky č. 500/2006 Sb. o územně analytických podkladech, územně plánovací dokumentaci a způsobu evidence územně plánovací činnosti koncept nového Územního plánu², který bude předložen k projednání a následnému schválení Radě hlavního města Prahy a Zastupitelstvu hlavního města Prahy. Tento materiál bude obsahovat hranice chráněných území, způsob jejich ochrany a metodiku výškové regulace zástavby. Jeho schválení proběhne pravděpodobně v roce 2010.

4 d) completing the management plan of the property within the year 2008 as a comprehensive tool for the coordination of all the different regulatory and policy frameworks existing or foreseen for the Historic Centre, for eventual review by the World Heritage Centre and the Advisory Bodies;

dokončí v roce 2008 řídicí plán statku, jako globální nástroj umožňující koordinaci různých existujících nebo zamýšlených regulačních a politických rámců pro historické centrum, k eventuálnímu posouzení Centru světového dědictví a poradním organizacím;

Zpracováním Management Planu byl pověřen Útvar rozvoje hlavního města Prahy ve spolupráci s Odborem kultury, památkové péče a cestovního ruchu Magistrátu hlavního města Prahy a Národním památkovým ústavem, územním odborným pracovištěm v hlavním městě Praze. Zpracovatelem bylo zajištěno vnitrostátní připomínkové řízení a zapracování jeho výsledků do definitivní verze dokumentu. Po závěrečném posouzení materiálu Centrem světového dědictví a poradních orgánů a vyhodnocení a zapracování jejich připomínek bude Management Plan předložen ke schválení samosprávným orgánům města – Radě hlavního města Prahy a Zastupitelstvu hlavního města Prahy k informaci. Schválení finální verze analytické části Management Planu orgány města se předpokládá v roce 2010.

První Management Plan je spíše analytického charakteru (souhrnem a popisem všech existujících nástrojů ochrany historického jádra Prahy a jeho ochranného pásma), do budoucna zpracovatel předpokládá jeho periodickou aktualizaci a propracování.

Podrobné zpracování zásad a koncepční strategie řízení historického jádra Prahy bude do Management Planu zapracováno do roku 2012. V intervalu každých 4 až 5 let bude probíhat jeho aktualizace a propracování. První aktualizace Management Planu je plánována na rok 2015.

¹ Útvar rozvoje hlavního města Prahy je příspěvková organizace, zřízená hlavním městem Prahou, která vykonává zejména činnosti spojené s přípravou a zpracováním strategických, urbanistických a územně rozvojových dokumentů, jejich aktualizací, správou a zajišťováním geodat o území hlavního města, jakož i poskytováním odborných konzultací v oblasti územního rozvoje a územního a strategického plánování.

² Zpracování konceptu Územního plánu hlavního města Prahy je jedním z nutných podmínek při tvorbě nového územního plánu. Tzv. změna územního plánu je zásah do části schváleného Územního plánu, která mění její obsah a musí být řádně projednána v souladu s příslušným zákonem a na základě výsledků tohoto projednání zahrnuta do konceptu Územního plánu.

5) Encourages the State Party to adopt the following measures proposed by the joint World Heritage Centre / ICOMOS mission to reduce further negative impacts of high rise construction in the property and its buffer zone:

Povzbuzuje členský stát, aby přijal následující opatření navržená společnou misí Centra světového dědictví / ICOMOS, která mají více snížit negativní vlivy výškových staveb na statek a jeho nárazníkovou zónu:

5 a) complete and adopt the high-rise limitations plan, in order to avoid possible visual intrusion into the historic urban landscape of Prague;

dokončit a přijmout plán limitace výškových budov s cílem zamezit případnému vizuálnímu narušení historické městské krajiny Prahy;

Svým Usnesením č. 1013 ze dne 5. 8. 2008 Rada hlavního města Prahy souhlasila s pořízením Celoměstsky významných změn Územního plánu hlavního města Prahy, včetně Metodiky výškové regulace zástavby. Útvar rozvoje hlavního města Prahy již tuto Metodiku dokončil a připravil její začlenění do Celoměstsky významných změn stávajícího Územního plánu hlavního města Prahy a zároveň jako součást připravovaného konceptu nového Územního plánu hlavního města Prahy. (viz bod 4 b) a 4 c)).

V době přípravy této Zprávy probíhalo veřejné projednávání Celoměstsky významných změn do 19. 11. 2008. Jejich schválení se předpokládá začátkem roku 2009. Koncept nového Územního plánu, jehož součástí Metodika výškové regulace zástavby také bude, bude orgánům města předložen ke schválení v roce 2010. Tímto začleněním se zároveň dílčím způsobem plní i bod 4, písmeno b).

5 b) conduct an evaluation of the present buffer zones of the Historic Centre in order to assess their effectiveness in protecting the visual integrity of the city and, if needed, extend these and adopt appropriate related zoning regulations;

přikročit k hodnocení stávajících ochranných pásem historického centra, aby se posoudila jejich účinnost při ochraně vizuální integrity města, a, pokud to bude nutné, přistoupit k jejich rozšíření a přijmout příslušné vhodné předpisy v oblasti zónování;

Stávající hranice pásu uvnitř ochranného pásma historického jádra Prahy, v němž je přípustná výstavba výškových staveb, bude posouzena s využitím shora uvedené Metodiky výškové regulace zástavby. Pás uvnitř ochranného pásma, ve kterém je výstavba výškových staveb vyloučena, zůstane zachován.

Koncept nového Územního plánu, jehož součástí bude tato Metodika, bude dle zákona č. 183/2006 Sb., ze dne 14. března 2006 o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon) a vyhlášky č. 500/2006 Sb. o územně analytických podkladech, územně plánovací dokumentaci a způsobu evidence územně plánovací činnosti, oficiálně projednáván všemi dotčenými institucemi, včetně Národního památkového ústavu, územního odborného pracoviště v Praze. V rámci tohoto konceptu dochází i k aktuálnímu posouzení hranic pásma pro přípustnost výškových staveb v ochranném pásmu. Výsledný výkres, zachycující eventuální nové hranice vnějšího ochranného pásma s komentářem, bude před jeho schválením v roce 2010 předán diplomatickou cestou Centru světového dědictví prostřednictvím Ministerstva kultury České republiky.

5 c) limit, in the case of the Pankrác Plain, the height of the new high-rise constructions to a maximum of 60-70 m, in order to avoid visual impacts on the historic urban landscape of the property;

v případě Pankrácké pláně omezit výšku nových staveb na 60 - 70 m, aby nedocházelo k vizuálním dopadům na městskou historickou krajinu statku;

Stávající navržené budovy ve výšce 80 a 104 m, které byly schváleny ještě před zasedáním Výboru světového dědictví v červenci 2008, jak bylo uvedeno ve Zprávě o stavu památkové péče o historické jádro Prahy z ledna 2008, jsou v současné době ve stavu zamítnutí odvolání proti územnímu rozhodnutí. K odvolání došlo z podnětu účastníků územního řízení na základě námitek procesní i věcné povahy. Paralelně s tímto procesem bylo ze strany investora zažádáno na Odboru kultury, památkové péče a cestovního ruchu Magistrátu hlavního města Prahy vydání závazného stanoviska k dokumentaci pro stavební povolení. (V závislosti na významu navrhovaných staveb lze v další vlně projednávání předpokládat soudní řízení.)

Budovy nově navrhované v době po reaktivní monitorovací misi WHC / ICOMOS, uskutečněné na jaře 2008, budou v souladu s doporučeními této mise a s Rozhodnutím **32 COM 7B.86**. Nebudou vyšší, než je doporučená výška 60 – 70 m tak, aby nedošlo k narušení vizuální integrity historického jádra Prahy, ale i s ohledem na okolní zástavbu. V případě ostatních lokalit, které jsou dále v této Zprávě zmíněny (ve 2. kapitole), se bude postupovat podle navržené Metodiky výškové regulace zástavby, uvedené v bodě 5a).

5 d) inform the World Heritage Centre, in accordance with Paragraph 172 of the Operational Guidelines, of any project that could affect the visual integrity of the World Heritage site;

v souladu s odstavcem 172 Prováděcí směrnice informovat Centrum světového dědictví o všech projektech, které by mohly narušit vizuální integritu statku Světového dědictví;

Centrum světového dědictví bude diplomatickou cestou informováno o významných urbanistických projektech a projektech hmotově výrazných novostaveb a dostaveb v historickém jádru Prahy a o výškových stavbách v ochranném pásmu. U dalších případů bude nutné posoudit možný dopad na vizuální integritu statku, což je však již dnes běžnou úlohou všech orgánů státní památkové péče. Česká strana bude také Centrum světového dědictví informovat o případech, které v odborných poradních orgánech Odboru kultury, památkové péče a cestovního ruchu Magistrátu hlavního města Prahy či Národního památkového ústavu, územního odborného pracoviště v hlavním městě Praze vyvolávají zásadně rozporuplné a rozdílné názory a u nichž nelze dospět k odborně přijatelnému konsensu.

6) Also requests the State Party to submit to the World Heritage Centre, by 1 February 2009, a detailed report on the state of conservation of the property, including progress reports on efforts to address the measures proposed above, and in particular concerning the recommendation to curtail heights of planned high rise structures in the Pankrác Plain, for examination by the World Heritage Committee at its 33rd session in 2009.

Žádá také členský stát, aby do 1. února 2009 předložil Centru světového dědictví podrobnou zprávu o stavu konzervace statku, jejíž součástí bude zpráva o postupu úsilí vyvinutého k zohlednění výše uvedených opatření a zvláště pokud jde o doporučení ke snížení výšky plánovaných mrakodrapů na Pankrácké pláni, k projednání Výborem pro světové dědictví na jeho 33. zasedání v r. 2009.

V souladu s tímto bodem je předkládána tato Zpráva o stavu zachování historického jádra Prahy. Její přílohou je i první verze prvního Management Planu historického jádra Prahy, která bude Centru světového dědictví zaslána samostatně diplomatickou poštou.

2. KAPITOLA

Další aktuální záležitosti památkové péče identifikované státními orgány (problémy památkové péče)

Praha, leden 2009

Zpracovatelé:

Kateřina Burešová

(Odbor kultury, památkové péče
a cestovního ruchu Magistrátu hlavního města Prahy)

Michael Zachař

(Národní památkový ústav,
územní odborné pracoviště v hlavním městě Praze)

.....

Jan Kněžínek

Ředitel Odboru kultury, památkové péče
a cestovního ruchu Magistrátu hlavního města Prahy

I. Legislativa, územní plánování a management ochrany památkového fondu historického jádra města

Kompletní přehled právních i administrativních nástrojů, zabezpečujících ochranu kulturních hodnot historického jádra Prahy, pro které bylo zapsáno na Seznam světového dědictví, byl uveden ve Zprávě o stavu zachování historického jádra Prahy z ledna 2008.

Legislativní ochrana

Novela zákona č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči

V roce 2008 došlo ke schválení další novely zákona č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči, která nabyla své účinnosti dne 21. 8. 2008. Mezi nejvýznamnější změny patří přesun některých kompetencí z Ministerstva kultury na krajský úřad, navýšení sankcí při porušení povinností vyplývajících ze zákona a zmocnění obce k vydání opatření obecné povahy k ochraně památkového území, tzv. plán ochrany.

Plán ochrany památkových rezervací a památkových zón

Plán ochrany památkových rezervací a památkových zón je nově zavedený institut v poslední novele zákona č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči. Jde o opatření obecné povahy, které může vydat Krajský úřad (v případě hlavního města Prahy je to Magistrát hlavního města Prahy) po projednání s Ministerstvem kultury a orgánem územního plánování. V tomto opatření, jež může být vydáno na dobu nejdéle 10 let, se stanovuje způsob zabezpečení kulturních hodnot jak památkové rezervace, tak památkové zóny. Plán ochrany může být změněn, pokud se významně změnila historické hodnoty daného území nebo podmínky pro jejich zabezpečení z hlediska památkové péče. Poskytovatelem odborných údajů, podkladů a informací je odborná organizace památkové péče – Národní památkový ústav, územní odborné pracoviště v hlavním městě Praze.

Památková rezervace v hlavním městě Praze požívá celoplošnou ochranu a jako celek byla zapsána na Seznam světového přírodního a kulturního dědictví UNESCO s důrazem na celkové památkové a kulturní hodnoty a urbanistické souvislosti. Plán ochrany by měl sjednotit provádění jednotlivých činností, zaměřených na uchování těchto hodnot na základě přesného stanovení a popsání podmínek k jejich zabezpečení z hlediska památkové péče.

Obsah a náležitosti plánů ochrany památkových rezervací a památkových zón definuje prováděcí vyhláška č. 420/2008, jejíž účinnost nabyla dnem 1. 1. 2009.

Do současné doby se Národní památkový ústav, územní odborné pracoviště v hlavním městě Praze podílelo na zpracování jednotlivých domů z hlediska kategorií kulturních památek i objektů, které kulturními památkami nejsou. Pro památkové hodnocení byla stanovena tato kritéria: objekty k ochraně, objekty k zachování, objekty k vnitřní nebo vnější modifikaci, objekty k transformaci, objekty k odstranění bez náhrady, objekty k odstranění s náhradou a plochy k zastavění. Zkoumá se i archeologická hodnota území a funkce zástavby. K vyhodnocování území je třeba hloubkový analytický rozbor. Do dnešní doby je na území historického jádra Prahy rozpracována část Nového Města a část Starého Města.

V dlouhodobějším časovém horizontu zvažuje Ministerstvo kultury také podobu nového zákona o státní památkové péči. V současné době je tento zákon ve fázi věcného záměru.

Mezinárodní úmluvy

Vztah k mezinárodním úmluvám a smlouvám je zakotven v Ústavě České republiky č. 1/1993 Sb. Dle článku 1 Ústavy dodržuje Česká republika závazky, které pro ni vyplývají z mezinárodního práva. Dle článku 10 Ústavy vyhlášené mezinárodní smlouvy, k jejichž ratifikaci dal Parlament České republiky souhlas a jimiž je Česká republika vázána, jsou součástí právní řádu.

Česká republika přistoupila k následujícím mezinárodním úmluvám:

- **Úmluva o ochraně kulturních statků za ozbrojeného konfliktu, protokol 1. a 2. (č. 94/1958 Sb. a č. 71/2007 Sbírky mezinárodních smluv)**
- **Úmluva o opatřeních k zákazu a zamezení nedovoleného dovozu, vývozu a převodu vlastnictví kulturních statků (č. 15/1980 Sb.)**
- **Úmluva o ochraně archeologického dědictví Evropy (č. 99/2000 Sbírky mezinárodních smluv)**
- **Úmluva o ochraně architektonického dědictví Evropy (č. 73/2000 Sbírky mezinárodních smluv)**
- **Evropská úmluva o krajině (č. 13/2005 Sbírky mezinárodních smluv)**
- **Úmluva o ochraně světového kulturního a přírodního dědictví (č. 159/1991 Sb.)**

Management ochrany památkového fondu hlavního města Prahy

V loňské Zprávě byly podrobně uvedeny existující nástroje k zajištění managementu ochrany památkového fondu s důrazem na historické jádro Prahy.

V současné době nadále pokračuje vzájemná odborná spolupráce Odboru kultury, památkové péče a cestovního Magistrátu hlavního města Prahy s Národním památkovým ústavem, územním odborným pracovištěm v hlavním městě Praze v rámci operativních konzultací. K této skutečnosti přispívá i fakt, že Národní památkový ústav, územní odborné pracoviště v hlavním městě Praze má své zastoupení i ve **Sboru expertů**, poradním orgánu Odboru kultury, památkové péče a cestovního ruchu Magistrátu hlavního města Prahy. Tento Sbor sestává z předních odborníků z oblasti památkové péče a příbuzných oborů – zastoupení jsou architekti, památkáři, historikové umění; členem je prezident ICOMOSu České republiky i mezinárodní expertka a eminentní prezidentka Mezinárodní federace pro bydlení a plánování. Náplní Sboru je přispívat k účinné péči o architektonické, urbanistické a památkové hodnoty hlavního města Prahy, vyjadřovat se v této souvislosti k základním koncepcím a úkolům v oblasti památkové péče a vydávat expertní stanoviska formou usnesení k významným projektům a stavebním akcím.

Vedle Sboru expertů, poradního orgánu Odboru kultury, památkové péče a cestovního ruchu Magistrátu hlavního města Prahy, působí v oblasti památkové péče poradní orgán Národního památkového ústavu, územního odborného pracoviště v hlavním městě Praze - **Památková rada**. Ta plní funkci specializovaného poradního orgánu pro posuzování nejsložitějších odborných otázek státní památkové péče příslušného pracoviště, vyjadřuje se k základním teoretickým a metodickým otázkám oboru památkové péče i k mimořádně významným akcím konzervace a restaurování památek, případně k urbanistickým zásahům a novostavbám v památkově chráněných územích. Památková rada, případně její jednotliví členové, mohou předkládat řediteli Národního památkového ústavu, územního odborného

pracoviště v hlavním městě Praze podněty k projednávání. Členové Památkové rady jsou vybíráni z řad předních odborníků oboru památkové péče, dějin umění, architektury a urbanismu, archeologie, technologie obnovy, restaurování, ochrany přírody a krajiny a dalších příbuzných oborů.

Aktualizace Strategického plánu hlavního města Prahy

Rada hlavního města Prahy schválila svým usnesením č. 42 dne 11. 12. 2008 aktualizovaný Strategický plán hlavního města Prahy. Jeho platnost je stanovena na léta 2009 - 2015, poté bude následovat opět jeho další aktualizace. (Strategický plán na období 1999 – 2006 byl podrobně popsán v loňské Zprávě.) Zpracovatelem aktualizace Strategického plánu byl Útvar rozvoje hlavního města Prahy. Jde o jeden ze základních dokumentů managementu ochrany Prahy, formulující představy města o jeho ekonomickém, sociálním a prostorovém rozvoji. Dokument klade důraz především na provázanost s přípravami konceptu nového Územního plánu, a to ve všech fázích jeho příprav. Úzká spolupráce probíhá mezi zpracovatelem Strategického plánu a aktuálně i Management Planu tak, aby byly vyloučeny rozpory v navrhovaných prioritách především v oblasti ochrany hodnot historického jádra Prahy.

Program Podpora pro památky UNESCO

Nově v roce 2008 zavedlo Ministerstvo kultury České republiky centrální dotační program Podpora pro památky UNESCO (dále jen Program). Tento Program vychází z čl. 4 a 5 Úmluvy o ochraně světového kulturního a přírodního dědictví, v němž je zakotvena povinnost státu zabezpečit označení, ochranu, zachování, prezentování a předávání budoucím generacím světové kulturní a přírodní dědictví na jeho území. Obecně jsou stanoveny priority projektů, které mohou získat dotace z tohoto Programu. Na prvním místě figuruje zpracování nového nebo aktualizace již existujícího Management Planu. Na druhém místě je to prezentace a propagace památek (např. označení památek a související základní informace, konference, semináře a workshopy tematicky spojené s prezentací, péčí či přípravou nominace, publikační projekty, zaměřené na různé cílové skupiny návštěvníků památek a osvětově výchovné projekty týkající se těchto památek). Na třetím místě jsou vědecko-výzkumné projekty vztahující se k památkám, pro něž je Program určen, a prohlubující poznání o jejich historii a hodnotách směřujících ke kvalitní péči o ně (např. archivní výzkum, stavebně-historické průzkumy, odborné expertizy apod.).

Vedle tohoto programu i nadále pokračují ostatní dotační programy Ministerstva kultury České republiky: *Podpora obnovy kulturních památek prostřednictvím obcí s rozšířenou působností, Havarijní program, Program regenerace městských památkových rezervací a městských památkových zón, Program záchrany architektonického dědictví, Program péče o vesnické památkové rezervace, vesnické památkové zóny a krajinné památkové zóny a Program restaurování movitých kulturních památek.*







II. Aktuální problémy památkové péče v historickém jádru Prahy a jeho ochranném pásmu

V loňské Zprávě byly podrobně popsány jednotlivé problémové okruhy památkové péče v historickém jádru Prahy a jeho ochranném pásmu. Se všemi těmito jevy se památková péče i nadále vyrovnává. V této Zprávě uvádíme na doplnění stále aktuálnější a frekventovanější téma – problematiku transformace historických nádraží a s tím spojené některé nové aspekty dopravního řešení.

Historická nádraží a jejich transformace

Pražská historická nádraží, která se poutají k historickému jádru Prahy, jsou skvělými doklady architektonické úrovně a technologie doby, kdy byla postavena. Všechna tato nádraží procházejí v současnosti velkými změnami. Jejich pozemky, resp. pozemky společnosti Českých drah, jsou považovány za transformační nebo také rozvojová území, přičemž jejich budoucí funkce a naplnění se hledá.



-  Historické jádro Prahy
-  Ochranné pásmo historického jádra Prahy
-  Památkové zóny
-  Území se zákazem výškových staveb
-  **1** Hlavní nádraží
-  **2** Nádraží Masarykovo
-  **3** Lokomotivní depo Bubny
-  **4** Nádraží Vyšehrad

Významné nádraží, dotýkající se historického jádra Prahy, je **Hlavní nádraží (dříve Wilsonovo nádraží či Nádraží Františka Josefa I.)**. Bylo postaveno v souvislosti s budováním tratě z Vídně do Budějovic, Tábora, Benešova a Prahy. Místo k vybudování bylo vybráno těsně za novoměstskými hradbami. Před nimi vznikl Velký městský park a na pozemcích viniční usedlosti Sakrabonka bylo vybudováno kolejiště s nádhernou odbavovací halou v novorenesančním stylu podle návrhu Ignáce Ullmana. Nádraží bylo otevřeno v r. 1871. Jeho provoz byl mnohokrát navýšen napojením spojovací dráhy, České západní dráhy, Buštěhradské a Pražsko-duchcovské dráhy. Budova a kolejiště však nestačily. Proto po roce 1900 bylo přistoupeno k vypracování nového projektu (v soutěži zvítězil Josef Fanta). Nová budova byla vybudována v secesním stylu, na centrální část s přepychovou dvoranou navázala dvě křídla s věžemi. Nástupiště byly čtyři, kolejiště i s nástupišti kryla unikátní konstrukce ocelová a zasklená. Na výzdobě dvorany, salonu a fasád se podíleli významní umělci Sucharda, Kaufman, Jansa, Stretti, Vosmík ad.

Po roce 1972 bylo přikročeno k rozšíření nádraží o novou odbavovací halu, která navazuje na vstupy na nástupiště, ke stanici metra a k parkovišti a podzemním garážím. Autory projektu byli architekti Danda, Bočan a Šrámková.

Po roce 1990 nádraží zastaralo, roku 2003 byl schválen projekt revitalizace Hlavního nádraží (architekt Patrik Kotas). Revitalizované nádraží by mělo mít oživená nástupiště, zmodernizovanou a upravenou novou odbavovací halu ze 70. let 20. století. Mají být obnoveny historické vstupy od magistrály, rehabilitován má být i park včetně osazení sochy amerického presidenta W. Willsona, po kterém neslo nádraží jméno.

Před památkovou péčí v případě Hlavního nádraží stojí prestižní úkol, spočívající v dohledu nad restaurování secesní dvorany včetně nádherného císařského či prezidentského salonku a kvalitních sochařsky bohatých fasád.

Z hlediska možného rozvoje jde o stabilizované území. Předpokládá se vývoj v místě severní části směrem ke křižovatce U Bulhara v těsném sousedství historického jádra města.

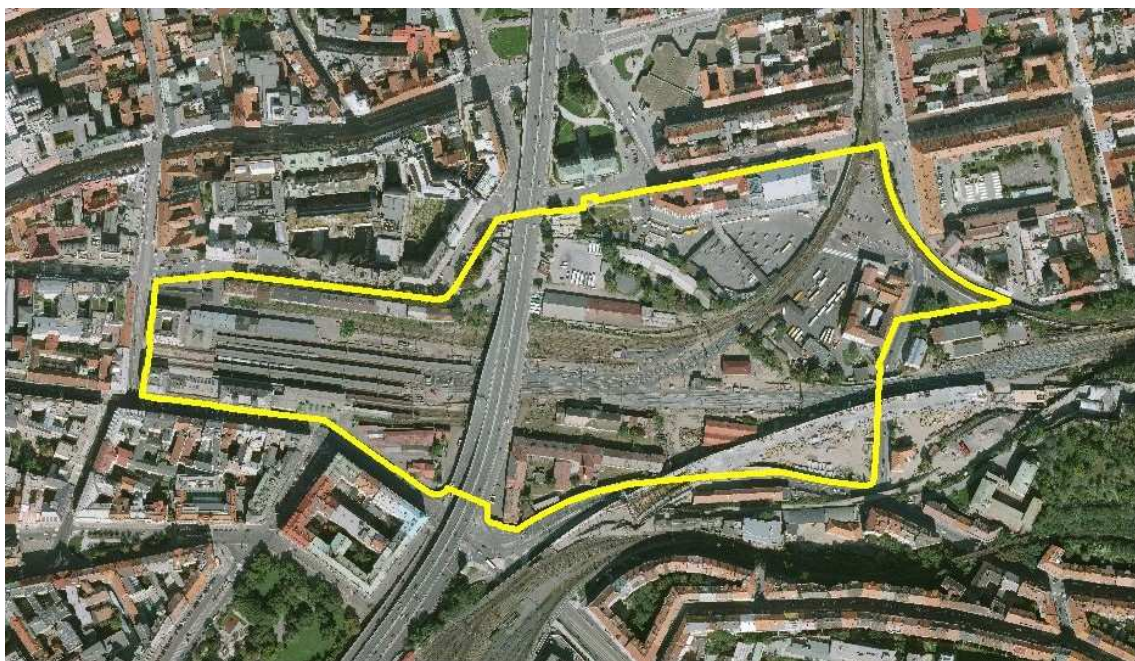


Nejstarší pražské nádraží je **Nádraží Masarykovo** (kdysi také Střed, Státní nádraží). Vzniklo v místech na novoměstských hradbách mezi bastiony sv. Christofora a sv. Mikuláše při ulici Na Florenci a Hyberské, na hranici území historického jádra Prahy. Mělo být konečným nádražím severní Ferdinandovy dráhy z Olomouce do Prahy. První vlak vjel slavnostně protřzenými hradbami dne 20. srpna 1845 na kolejiště nádraží s novými nástupišti a neorenesanční vstupní dvoranou vysokých architektonických kvalit s mnoha cennými umělecko řemeslnými prvky dochovanými dosud.

Nádraží si uchovává původní funkci do dnešní doby. Směřuje na něj příměstská pražská doprava s desetitisíci cestujícími denně. V platném Územním plánu je tato funkce zachována. Podle nejnovějšího návrhu Celoměstských významných změn stávajícího Územního plánu je s prostorem nádraží počítáno jako s transformačním územím, kde jsou navrhovány obytné a administrativní funkce. V případě přijetí takové změny území by se dalo očekávat, že se funkce nádraží zruší a to bude přetransformováno na obytný a administrativně-obchodní komplex. Předpokládá se, že podobný návrh zazní i v připravovaném konceptu nového Územního plánu, který má být orgánům města předložen ke schválení v roce 2010.

V částech železničního depa se počítá na pozemcích, které odkoupilo Národní technické muzeum, se zřízením Železničního muzea, kde se plánuje zastřešení mezi dvěma depy a vybudování výstavní síně pro exponáty lokomotiv.

S vlastním nádražím se v dosavadních koncepcích uvažovalo jako s nádražím pro ukončení příměstských linek v centru Prahy včetně napojení trati Praha - Kladno.



Další někdejší nádraží v ochranném pásmu historického centra města, které stojí před problémem transformace, je **lokomotivní depo Bubny**. Jde o nádraží, resp. dvojnádraží, vzniklé po r. 1866, které svého času sloužilo Buštěhradské dráze a Společnosti státní dráhy. K nádraží přiléhal komplex budov s dílnami a výtopnou. Dílny a sklady měly na svou dobu obrovskou rozlohu a jejich zastřešený prostor měl téměř patnáct tisíc metrů čtverečních. Do montážní haly litinové konstrukce se vešlo až sto čtyřicet vozů. Zajímavá byla i odbavovací hala s hrázděným přízemím. Po vybudování nádraží Praha Holešovice význam nádraží v Bubnech poklesl a od 60. let 20. století se zvažovaly projekty na jeho likvidaci. Po roce 1989 byla jeho činnost dále omezována. Likvidovány byly i vlečky vycházející z nádraží. Dosud jsou zachovány staniční budova, budovy montážních hal a strážní objekty. Pozemky nádraží mají nového majitele. Území je považováno za rozvojové. Památková ochrana byla z jednotlivých historických objektů sňata. Uvažuje se o vybudování obytného a administrativního komplexu.



Velmi diskutovaný je osud třetího historického nádraží na území historického jádra Prahy. Jde o **nádraží Vyšehrad**. Provoz na této tzv. pražské spojovací dráze byl zahájen roku 1872, kdy bylo pro osobní dopravu nádraží otevřeno. Původní hrázdný domek byl přestavěn v novorenesanční budovu, snad podle projektu Antonína Balšánka. Osobní doprava byla na nádraží ukončena roku 1964 a od té doby budova chátrá a nenašla odpovídající využití. Trať slouží dále jako výhybka a osvědčila se při katastrofální povodni v roce 2002. Počítáno je s ní i v další koncepci rozvoje českých drah.

Budova nádraží je kulturní památkou. Na rehabilitaci budovy a využití přilehlého území se objevily nové záměry a studie pro územní řízení (ubytování, rekreace, sportovní vybavení – wellnes). Veškeré nové záměry a stavební úpravy nádraží jsou v centru pozornosti orgánů státní památkové péče.



Pražský diametr (Koncepte rozvoje a modernizace železničního uzlu Praha)

Základní podoba pražského železničního uzlu byla vytvořena v období let 1845 – 1882. Další desetiletí přinášela již jen dílčí vylepšení - postupné zvyšování kapacity tratí i stanic, nové tratě pro nákladní dopravu. Podoba uzlu byla ve svém počátku ovlivněna zájmy soukromých železničních společností, z nichž si každá vytvořila v Praze své vlastní zázemí. Z toho důvodu nebylo od počátku vybudováno jedno centrální nádraží, které však po zestátnění drah začalo chybět. Neuspokojivou situací se proto začala zabývat tzv. Pražská nádražní komise, ustavená v roce 1910. Nicméně ani následující historický vývoj systém pražského železničního uzlu zcela nevyřešil a s některými problémy, definovanými již před sto lety, se město potýká ještě dnes.

V roce 1960 byla schválena koncepce přestavby pražského železničního uzlu, která předznamenala i vznik tzv. Nového spojení, které je aktuálně budováno. Toto spojení by mělo zajistit propojení pražského Hlavního nádraží s tratěmi od severu, severovýchodu a východu, odkud by mělo pokračovat modernizovaným tranzitním koridorem do Českých Budějovic a dál do Lince.

Po roce 1990 se v závislosti na vývoji společnosti poněkud proměnily i některé parametry koncepce dopravního řešení v hlavním městě Praze. Vedle určitého útlumu nákladní dopravy naopak vzrostla poptávka po propracovanějším systému osobní dopravy, zejména příměstské. Proto bylo v posledních letech vypracováno několik studií, které se zabývaly otázkou intenzivního zapojení železnice do systému veřejné hromadné dopravy osob hlavního města Prahy a jeho okolí.

Tzv. Pražský diametr nabízí variantu řešení, která by umožnila jízdy vlaků se zastávkami v krátkém intervalu s minimem kolizních bodů. Zároveň se v konceptu počítá s posílením tzv. obratových kolejí, které jsou nutným zajištěním provozu v mimořádných případech. Takto vybudované kapacitní železniční spojení umožní začlenění železniční dopravy do systému integrované hromadné dopravy hlavního města Prahy a jejího okolí a vytváří předpoklady pro omezení individuální automobilové dopravy v centru města.

Zklidnění Severojižní magistrály

V dubnu 2008 podepsala vláda České republiky, Hlavní město Praha, Ministerstvo dopravy České republiky a Ministerstvo kultury České republiky memorandum o vzájemné spolupráci a podpoře projektu zklidnění Severojižní magistrály. Společným záměrem je zajištění dopravního zklidnění, jakož i urbanistické, architektonické i dopravní znovu propojení Václavského náměstí s Národním muzeem. Tímto krokem by mělo dojít k nápravě nesprávného rozhodnutí z období komunistického režimu, které vedlo v 70. letech 20. století k dopravně nežádoucímu stavu v historickém jádru Prahy a zcela nevhodnému izolování budovy Národního muzea od prostoru Václavského náměstí. Záměrem je znovuobnovení funkce bulváru, která byla necitlivým rozhodnutím vést komunikaci dálničního typu historickým středem hlavního města zcela zrušena.

Záměrem Ministerstva kultury České republiky je také vybudování podzemního spojení Národního muzea s budovou bývalého Federálního shromáždění. Tím vznikne kulturně a společensky významný a cenný komplex Národního muzea.

Ve výše uvedeném memorandu je za jediné možné a správné řešení spojení komplexu Národního muzea s prostorem Václavského náměstí považováno odklonění a svedení Severojižní magistrály v historickém centru do tunelu za Národním muzeem.

(Vizualizace projektu Zklidnění severojižní Magistrály na DVD je přiložena k této Zprávě.)

Úprava Václavského náměstí

V září 2008 byla pro Odbor kultury, památkové péče a cestovního ruchu Magistrátu hlavního města Prahy zpracována Architektonicko-urbanistická analýza prostoru Václavského náměstí.

Tato podrobná analýza navazuje na výsledky soutěže, kterou v roce 2005 vypsal Městská část Praha 1 spolu s Hlavním městem Prahou. Předmětem soutěže bylo zpracování ideového námětu urbanisticko-architektonického řešení náměstí s důrazem na dopravní řešení s ohledem na přilehlé okolí.

Pražská „Muzejní míle“

S budováním železničního „Nového spojení“ (viz výše) a zklidnění Severojižní magistrály je spojen i projekt tzv. Muzejní míle, který předpokládá propojení čtyř významných pražských muzeí do společné trasy, která by se stala důležitým přínosem pro hlavní město Prahu. Jedná se o Muzeum hlavního města Prahy, Národní muzeum (rozšířené o sousední objekt bývalého Federálního shromáždění), Vojenské historické muzeum a Národní technické muzeum.

Jak již bylo uvedeno, Národní technické muzeum připravuje budování Železničního muzea v bývalém lokomotivním depu na Masarykově nádraží, koncepci „muzejní míle“ zohledňují i snahy o stavební dotvoření Armádního muzea pod Vítkovem včetně záměru přeměny Památníku na Vítkově na Muzeum české státnosti. V hlavním městě Praze se tak objeví nová turisticky atraktivní promenáda vedoucí z Václavského náměstí Hybernskou ulicí až do oblasti autobusového nádraží a stanice metra Florenc.

3. KAPITOLA

**Popis všech větších restaurátorských prací, změn a nových staveb uvnitř
chráněné oblasti**

dle § 172 Operačních směrnic

za období 2008

Praha, leden 2009

Zpracovatelé:

Ivana Síbrtová

(Odbor kultury, památkové péče
a cestovního ruchu Magistrátu hlavního města Prahy)

Kateřina Burešová

(Odbor kultury, památkové péče
a cestovního ruchu Magistrátu hlavního města Prahy)

Michael Zachař

(Národní památkový ústav,
územní odborné pracoviště v hlavním městě Praze)

.....
Jan Kněžínek

Ředitel Odboru kultury, památkové péče
a cestovního ruchu Magistrátu hlavního města Prahy

Úvodní poznámka

V roce 2008 nadále pokračovala intenzivní péče o objekty na území historického jádra Prahy. Pokračovaly mnohé restaurátorské práce, stavební opravy, rehabilitace objektů i akce stavební údržby. Pro následující kapitoly byly vybrány jen nejvýznamnější příklady těchto činností.

Při posuzování a schvalování náročnějších stavebních zásahů (přestaveb, novostaveb či rozsáhlých rehabilitací objektů) jsou v zájmu zachování průhlednosti a objektivity projednávány konkrétní projekty v poradních orgánech Magistrátu hlavního města Prahy i Národního památkového ústavu – Sboru expertů Odboru kultury, památkové péče a cestovního ruchu Magistrátu hlavního města Prahy a Památkové rady Národního památkového ústavu, územního pracoviště v hlavním městě Praze.

I. Podpora restaurování památek z veřejných rozpočtů, zaměřených na péči o kulturní dědictví

V roce 2008 pokračovalo přidělování finančních prostředků investovaných do restaurování památkového fondu na území historického jádra Prahy ze speciálních dotačních programů, spravovaných Ministerstvem kultury a určených na pomoc vlastníkům, městům a obcím při jejich úsilí o záchranu architektonického a urbanistického dědictví. Jedná se o *Program záchranu architektonického dědictví, Program regenerace městských památkových rezervací a městských památkových zón, Program péče o vesnické památkové rezervace a zóny a krajinné památkové zóny, Program restaurování movitých kulturních památek, program Podpora pro památky UNESCO a Havarijní program.*

Finanční podpora z programů Ministerstva kultury ČR:

Rok 2008 – 358.542.000,- Kč

Finanční podpora z rozpočtu hlavního města Prahy – granty na obnovu památek:

Rok 2008 – 42.210.000,- Kč

Poznámka: 1 Euro = 26.00 CZK v kursu platném ke dni 15. 12. 2008

Další finanční prostředky na obnovu památkového fondu v Praze poskytují jednotlivé městské části.

Do výše uvedených částek nejsou zahrnuty náklady na zřízení a provoz odborných institucí, ať už Národního památkového ústavu, územního odborného pracoviště v Praze nebo Odboru kultury, památkové péče a cestovního ruchu Magistrátu hlavního města Prahy, či provozní náklady dalších odborných institucí. Do výše uvedených prostředků nejsou zahrnuty náklady na běžnou opravu a údržbu, ani provozní náklady památek přístupných veřejnosti.

II. Uskutečněná nebo probíhající významná stavební rehabilitace a restaurování v historickém jádru Prahy

1. Karlův most, Staré Město, Malá Strana, Praha 1

Most je Národní kulturní památkou a požívá zvláštní ochranu. Po řadě předběžných průzkumů a po provedení nového doplňujícího stavebně historického průzkumu byly přijaty restaurátorské záměry a bylo rozhodnuto začít se stavební rehabilitací mostu. Ta měla především zajistit původní kameny a vyčistit je od solí a vody, které neblaze působily i uvnitř kamene. Některé části mostovky a zábradlí musely být rozebrány a pečlivě odsoleny a navraceny zpět. Nezachránitelné bloky byly nahrazeny kameny stejné kvality a velikosti při zachování detailů ruční kamenické práce. Most byl sporně a s výhradami opravován v 70. letech 20. století, kdy bylo zbytečně používáno mnoho cementu. V současné době se živě diskutuje o pracovních postupech při opravě mostu. Vlastní práce jsou rozděleny na dvě základní části. První část právě probíhá a zahrnuje opravu mostovky a kamenného parapetu. Práce byly zahájeny v roce 2007 a dokončeny budou v roce 2010. V současnosti je hotova část na Malostranském předmostí. V období let 2010 až 2017 bude realizována část druhá – oprava kamenného pláště Karlova mostu.

2. Ústav šlechtičen v areálu Pražského hradu, Hradčany, Praha 1

V květnu 2008 byla dokončena po patnácti letech rozsáhlá rehabilitace bývalého Ústavu šlechtičen na Pražském hradě. Palác bude sloužit kulturním a výstavním činnostem pod řízením Správy Pražského hradu. Při rehabilitaci byl do renesanční podoby uveden klenutý sál v přízemí jižního křídla někdejšího Rožmberského paláce, v 18. století rozdělený příčkami na řadu místností a na počátku 20. století opatřený sníženými stropy. V několika dalších místnostech restaurátoři odkryli a opravili nástěnné malby z 18. a 19. století. Nejvýraznější proměnou prošel během úprav prostor domácí kaple Ústavu šlechtičen. Ta byla v roce 1755 vybudována na místě bývalé kuchyně Rožmberského paláce a zasvěcena Nejsvětější Trojici a Neposkvrněnému početí Panny Marie. Její prostor prostupoval třemi podlažími. V objektu sídlilo po zrušení šlechtických titulů a rozpuštění Ústavu šlechtičen od roku 1919 do roku 1990 Ministerstvo vnitra. Za jeho působení byla kaple zrušena a předělena stropy. Část přízemí zabrala trafostanice, v prvním patře vznikla tělocvična. Stěny překryly nové nátěry a viditelná zůstala jen nástrovní freska. Během oprav byly vloženy stavby odstraněny, odkryty a restaurovány nástěnné malby. Podle původních plánů a podle nalezených otisků byly rekonstruovány i dvě empor, tedy vyvýšené konstrukce v lodi kostela.

3. Národní divadlo, Nové Město, Praha 1

Budova Národního divadla je národní kulturní památkou. Cenná novorenesanční stavba byla postavena v roce 1881 podle projektu Josefa Zítka a Josefa Schulze. Na její výzdobě se podílela řada významných umělců. Jeho postavení bylo výsledkem vzednutí vlastenectví uvnitř vznikajícího novodobého českého národa.

Divadlo bylo ke stému výročí otevření nově restaurováno v letech 1977 až 1983. V současné době byla naplánována oprava vnějšího pláště a především oprava soch na střeše objektu. První fáze prací zahrnuje opravy střešní krytiny, oplechování a odtokových žlabů, restaurování litinového zábradlí a sousoší trig. Měla by skončit do

poloviny 2009. Oprava pláště budovy začala na severní straně u Národní třídy. Ze střechy bylo sneseno litinové zlacené zábradlí o váze 10,5 t, které bude po opravě pokryto dvěma kilogramy plátkového zlata nejvyšší ryzosti. Šestitunová bronzová kopie sousoší vzpínajících se ořů od B. Schnircha, jehož originál byl zničen při požáru v roce 1881, bude opravena na střeše. Průběžně se restauruje i vnitřní výzdoba interiérů divadla, včetně fresek a zlacení. Na zásahy restaurátorů čeká také opona od Vojtěcha Hynaise, která se bude čistit a retušovat.

4. Čp. 442/I Vejvodova 10, Staré Město, Praha 1

Původně gotický dům, barokně přestavěný, dnešní podoba klasicistní z roku 1831 - celková přestavba a půdní vestavba, objeveno gotické sdružené okno či sedile. Odborně komplikovaná památková rehabilitace, konzultovány varianty řešení. Vhodný příklad metodického přístupu.

5. Čp. 729/I Dlouhá 37, Staré Město, Praha 1

Původně dva gotické domy výrazně renesančně přestavěny do roku 1608, po roce 1648 raně barokní přestavba, dochované nádvoří s renesančními a raně barokními arkádami, uliční fasáda až z let 1927 - 28 - zahájena celková rehabilitace včetně odstranění degradujících vestaveb a přístaveb. Dlouho očekávaná a potřebná oprava s vhodným společenským využitím.

6. Čp. 733/I Dlouhá 29, Staré Město, Praha 1

Renesanční dům s gotickými základy ve dvou barokních etapách (po roce 1702 a 1760) přeměněn na palác - probíhá celková rehabilitace objektu, nástavba západního křídla, zastřešením dvora vznikne kryté, přirozeně osvětlené atrium. Dále probíhá restaurování nástěnných maleb v uličním křídle, úprava gotických sklepení pro reprezentační účely - restaurování opukového zdiva. Ukázka náročnější symbiózy historické a soudobé substance.

7. Čp. 979/I Karoliny Světlé 10, Staré Město, Praha 1

Klasicistní dům z 2. čtvrtiny 19. století - celková přestavba včetně půdní vestavby, vybudování podzemních garáží s autovýtahem v průjezdu, zřízení 3 pochozích teras na rovných střeších do dvora. Architektonicky promyšlený koncept vhodného využití prázdného domu.

8. Kostel sv. Tomáše a klášter augustiniánů čp. 28/III Josefská 8, Malá Strana, Praha 1

Pokračování oprav gotických, barokně přestavěných objektů pro řád augustiniánů, zahrnující dispoziční změny, opravu střešní krytiny a restaurátorské práce.

9. Čp. 28/III, 29/III, 30/III, 32/III, 33/III Josefská 8, Letenská 22, 20, 18, 14, 12, Malá Strana, Praha 1 - bývalý klášter augustiniánů, dům U Zlatého kohouta a U Mariánského obrazu, U Modrého klíče, Pivovar u sv. Tomáše

Pokračuje celková přestavba souboru renesančních a barokních budov na hotel. Provedeny dispoziční změny, hloubení nových suterénních prostor, restaurovány záklopové stropy, krovy využity pro půdní vestavby, dvory mezi budovami zčásti zastřešeny. Soudobé možné využití dlouhodobě chátrajících budov v historickém jádru

města, již nevhodných pro svou původní funkci a jejich záchrana před demolicí z důvodu zchátralosti.

10. Čp. 35/III Malostranské náměstí 21, Malá Strana, Praha 1 – bývalá Malostranská radnice

Pokračuje celková oprava renesanční budovy zahrnující dispoziční změny ve všech podlažích vybouráním vestaveb i zásahy do nosného zdiva, výtah a nové schodiště, dostavbu prosklené výtahové šachty při dvorní fasádě. Rekonstruována trojice věží. Veřejností sledovaná oprava za účasti mnoha odborníků.

11. Čp. 109/III U Lužického semináře 38, Malá Strana, Praha 1 – U Červeného srdce

Zahájena celková oprava renesančního, barokně upraveného domu zahrnující dispoziční změny v podlažích, vodorovné ztužení objektu, částečnou výměnu krovu. Standardní příklad naplnění hlavních památkových kritérií a aktuálních potřeb uživatele.

12. Čp. 115/III Zborovská 64, Malá Strana, Praha 5

Pokračuje celková oprava neorenesančního domu zahrnující restaurátorské práce i půdní vestavbu.

a Čp. 117/III Zborovská 66, Malá Strana, Praha 5

Oprava parteru a suterénu neorenesančního domu, postupné restaurování výzdoby. Pečlivě připravená a dlouhodobě podle finančních možností prováděná oprava stylově identických domů.

13. Čp. 128/III Nábřeží Edvarda Beneše 4, Malá Strana, Praha 1 - Strakova akademie

Stavební úpravy v celém novobarokním objektu, užívaném jako sídlo vlády, včetně dvoupodlažní vestavby ve dvoře jižního křídla domu a jeho zaclonění pneumatickou membránou, rehabilitace zahrady.

14. Čp. 164/III Sněmovní 8, Malá Strana, Praha 1 – dům U Turkovy hlavy

Pokračuje celková oprava renesančního, barokně přestavěného domu s hodnotnou interiérovou výzdobou, zahrnující dispoziční změny ve všech podlažích, výstavbu výtahu a půdní vestavbu. Projekčně zdatně připravená rehabilitace obytného domu, bude doplněna pamětní deska připomínající významné osobnosti spojené s domem (malíř Petr Brandl, architekt Josef Fanta).

15. Čp. 225/III a 226/III Nerudova 44, 46, Malá Strana, Praha 1 – dům U Tří černých orlů a U Tří červených křížků

Pokračuje celková přestavba propojených renesančních domů na hotel a galerii zahrnující dispoziční změny ve všech podlažích, rekonstrukce okenních otvorů v severní fasádě a půdní vestavbu. Adekvátní symbióza restaurované památkové substance, celkové technické sanace a nového využití.

16. Čp. 336/III Vlašská 36, Malá Strana, Praha 1

Celková přestavba novorenesančního nemocničního pavilonu D. Památkově standardní oprava s nutností technologické inovace dané Evropskou unií.

17. Čp. 457/III Hellichova 3, Malá Strana, Praha 1

Stavební úprava a zastřešení pravého vnitřního dvora neorenesančního gymnázia kovovou stanovou konstrukcí, která je obdobou již realizovaného zakrytí vedlejšího atria.

18. Čp. 471/III Maltézské náměstí 1, Malá Strana, Praha 1 - Nostický palác

Projekt zastřešení jižního nádvoří pneumatickou membránou a prosklením jižní arkádové chodby severního nádvoří. Nová architektonická koncepce prostoru pro veřejnost (Infocentrum) v konceptu barokního paláce.

19. Čp. 67/III Hradčanské nám. 8, Hradčany, Praha 1 – Martinický palác (Trčkovské domy)

Celková rehabilitace renesančního paláce spojená s jeho novým využitím na bydlení. Velká část přízemí s nádvořím bude přístupná veřejnosti, a to pro kulturní účely.

20. Čp. 79/IV Kapucínská 3, Hradčany, Praha 1 – dům U Zlatého žaludu

Probíhá celková přestavba barokní předměstské vily z počátku 18. století zahrnující dispoziční změny v interiéru, vybudování suterénu s bazénem pod dvorem. Adekvátní možnost opravy pro soudobé nadstandardní využití s ponecháním všech hodnotných součástí kulturní památky.

21. Čp. 89/IV Nový Svět 4, Hradčany, Praha 1 – dům U Zeleného kříže

Z havarijních důvodů byla provedena částečná demolice a znovuvýstavba obytného domu vybudovaného v 18. století a upraveného na počátku 19. století dle návrhu Ignáce Palliardiho. Zachované části přestavěny na bytové jednotky s využitím sklepa i půdy.

22. Čp. 163/IV Úvoz 18, Hradčany, Praha 1 – dům U Tří andělů

Celková přestavba renesančního domu s částečným využitím podkroví a zastřešením dvorku v úrovni podlahy ve druhém podlaží kovovou konstrukcí. Dostavba pavlačí ve dvorku. Záchrana objektu v havarijním stavu s připuštěním novotvarů v kontextu nutných naplnění památkových hledisek.

23. Čp. 185/IV, 186/IV Hradčanské nám. 1, 2, Hradčany, Praha 1 - Salmovský a Schwarzenberský palác

Pokračuje celková rehabilitace objektů pro potřeby Národní galerie započatá v roce 2002 a zahrnující stavební úpravy ve všech podlažích, novostavbu vstupní haly a revitalizaci zahrady. Prestižní rehabilitace celoměstsky významných paláců pro trvalé expozice nejčennějších sbírek Národní galerie.

24. Čp. 233/IV Mickiewiczova 1, Hradčany, Praha 1 – Bílkova vila

Probíhá celková oprava secesního domu slavného českého sochaře Františka Bílka včetně úpravy zahrady. S využitím archívních podkladů a restaurátorských průzkumů je dosahováno maxima pro autentický vzhled objektu.

25. Čp. 710/II Vodičkova 31, Nové Město, Praha 1 - dostavba/ novostavba Myšák Gallery

Původní novorenesanční obchodní a nájemní dům, 1922 přestavěn, 1990 dlouhodobě zanedbán. Nově restaurováno rondokubistické průčelí do Vodičkovy ulice,

rekonstruována slavná dobová cukrárna podle starých fotografií. Novostavba směrem do Františkánské zahrady oponována v Památkové radě Národního památkového ústavu, územního pracoviště v hlavním městě Praze i ve Sboru expertů pro památkovou péči odboru kultury, památkové péče a cestovního ruchu Magistrátu hlavního města Prahy.

26. Čp. 1284/II Opletalova 37, Nové Město, Praha 1

Klasicistní nájemní dům od Josefa Krannerera z r. 1837, neoklasicistní fasáda. Celková přestavba a novostavba ve dvoře, nové suterény, stavební úpravy celého domu včetně dvorních přístaveb za účelem zřízení kancelářských prostor. Převažující nové využití – administrativa.

27. Čp. 834/II, ppč. 2306/1, Václavské nám. 17, Nové Město, Praha 1

Původní historizující, nájemní a obchodní dům, přestavěný ve 30. letech prochází radikální přestavbou spojenou s novostavbou obchodního domu. Původní funkcionalistické průčelí restaurováno s využitím autentických plánů arch. Stockara. Příklad zcela limitní možnosti konverze objektu v historickém jádru města.

28. Čp. 300/ Vinohrady, Wilsonova 8, Nové Město, Praha 2 - Hlavní nádraží

Celková rehabilitace historického objektu secesního nádraží z let 1901 – 09 podle projektu Josefa Fanty, spojená s funkčními přestavbami dispozic a restaurátorskými pracemi v interiéru i exteriéru objektu. Rehabilitace mladších provozních částí (podle projektu Josefa Dandy, Jana Bočana a Aleny a Jana Šrámkových v l. 1972 - 79). Modernizaci Hlavního nádraží dovrší parkové úpravy Vrchlického sadů.

Jak již bylo uvedeno ve 2. kapitole této Zprávy, jedná se o veřejností sledovanou a dlouho očekávanou změnu k lepšímu dlouhodobě chátrající lokality, která hraje důležitou roli v zapojení do budovaného systému tzv. Nového spojení.

29. Čp. 1961/II Svobodova 1/ Na Děkanec 1, Nové Město, Praha 2

Komplex tiskárenských budov „Unie Vilím“ (Česká grafická unie, Polygrafie), budovaný od r. 1898-1906 a 1906-07 v secesním stylu (František Schlaffer, firma V. Nekvasil, Fr. Zvěřina) a doplňovaný a přestavovaný do r. 1936. Celková oprava na hotel Hermitage. Přijatelná varianta konverze industriální architektury s ponecháním podstatných výtvarných hodnot.

III. Plánovaná stavební činnost v historickém jádru Prahy, významná z hlediska památkové péče

- 1. Čp. 43/I nám. Curieových 5, Staré Město, Praha 1 - hotel Intercontinental**
Stavba od K. Filsaka, K. Bubeníčka a J. Švece z let 1968-74 je nejvýznamnější brutalistickou stavbou na českém území – příprava úprav severní fasády: v západní části jednopodlažní nástavba nad bazénem, ve východní části dvoupodlažní nástavba nad kotelnou; realizace venkovní restaurace před jižním průčelím v místech stávajícího záhonu nad podzemními garážemi, provedení vodní plochy mezi kavárnou a ulicí Pařížskou. Vytříbené doplnění novotvarů pro posílení současných uživatelských potřeb.
- 2. Čp. 339/I Národní 11, Karoliny Světlé 1, Staré Město, Praha 1**
Připravuje se celková přestavba třípatrového klasicistního domu z let 1845-45 s kancelářským využitím na hotel, zřízení podzemních garáží pro 7 stání.
- 3. Čp. 358/I Na Perštýně 8, Staré Město, Praha 1**
Raně barokní dům, klasicistně přestavěný roku 1868 – připravuje se celková přestavba včetně půdních vestaveb, oprava fasád, krovu, střechy a teras, sanace zdiva, úprava a odstranění dvorních přístavků, statické zajištění objektu, vybudování nových suterénních prostor pod dvorkem.
- 4. Čp. 553/I Celetná 2, Staré Město, Praha 1**
Celková přestavba domu U Sixtů na hotel „The Ritz-Carlton Hotel“ spolu s **čp. 443/I, 556/I, 1094/I s částí 548/I, 547/I, 824/I**. Dlouhodobě plánovaná celková přestavba domu, dosud nerealizována, některé z objektů jsou v havarijním stavu.
- 5. Čp. 610/I Dlouhá 4, Staré Město, Praha 1**
Původně raně gotický objekt, přestavěný raně barokně kolem roku 1678, upravený roku 1780 F. Hegerem, fasáda F. Kindla z roku 1880 - celková přestavba, půdní vestavba.
- 6. Čp. 662/I Michalská 29, Staré Město, Praha 1**
Původně románský kostel, v letech 1348 - 80 gotická přestavba kostela na halové trojlodí, radikální barokní přestavba z 3. čtvrtiny 18. století, při klasicistních úpravách po zrušení Josefem II. roku 1786 kostelní prostor přepatrován do 4 podlaží a využit pro skladovací účely - záměr celkové stavební rehabilitace kostela, odstranění vložených pater z hlavní lodi a využití pro obchodní galerie. Dosud ve fázi projednávání. Možná soudobá alternativa pojetí historického prostoru užívaného jako sklad.
- 7. Čp. 1050/I Krocínova 1, Staré Město, Praha 1**
Neorenesanční dům podle G. Gemperleho a za účasti A. Wiehla z roku 1884 - celková přestavba se záměrem vybudovat byty pro střednědobé ubytování, nástavba o 1 patro a půdní vestavba v uličním traktu, nástavba dvorního traktu s pochozí terasou na střeše. Vhodný příklad spolupráce projektujícího architekta a orgánů památkové péče, vytříbená kompilace původního exteriéru s kontextuálním novotvarem.

8. **Čp. 385/III Karmelitská 9, Malá Strana, Praha 1 - Kostel Panny Marie Vítězné a klášter Pražského Jezulátka**
Celková oprava a dostavba souboru budov raně barokního kláštera karmelitánů zahrnující dispoziční úpravy, půdní vestavbu a patrovou nástavbu nad poustevnou, vybudování nových prostor pod rajským dvorem a farou. Potřebná oprava technické a funkční vybavenosti areálu.

9. **Čp. 181/III Thunovská 16, Malá Strana, Praha 1 – dům U Tří kaprů**
Příprava celkové přestavby renesančního měšťanského domu na bydlení hotelového typu zahrnující dispoziční změny ve všech podlažích a půdní vestavbu.

10. **Čp. 273/III Mostecká 21, Malá Strana, Praha 1 – komplex U Hradeb**
Připravovaná přestavba areálu z 50. let 20. století opět pro bytové účely a občanskou vybavenost. Nekonfliktní proměna při ponechání původní podoby exteriéru.

11. **Čp. 420/III a 421/III Vítězná 18, Újezd 16, Malá Strana, Praha 1**
Připravována celková přestavba klasicistních objektů pro hotel, zahrnující dispoziční změny ve všech podlažích, půdní vestavbu a novostavbu ve dvoře.

12. **Čp. 438/III Všehrdova 13, Malá Strana, Praha 1 – U Voskářů**
Připravovaná celková rehabilitace barokního domu, vybudovaného K. I. Dietzenhoferem zahrnující dispoziční změny ve všech podlažích, půdní vestavbu a přestavbu zahradního přístavku. Dlouhodobě upozorňováno na havarijní stav objektu.

13. **Čp. 464/III Nosticova 2, Malá Strana, Praha 1**
Celková oprava barokního objektu bývalé kovárny zahrnující výstavbu terasy nad jižním přístavkem a změnu valbové střechy na mansardovou. Památková rekonstrukce s využitím ikonografie 18. a 19. století, novodobý krov bude nahrazen replikou barokního.

14. **Čp. 563/III Malostranské nábřeží 3, Malá Strana, Praha 1 – Jechentalovy domy**
Připravena celková přestavba domu zahrnující potřebné úpravy dispozic, vestavbu výtahu, prosvětlení půdních prostorů ateliérovými okny. Postupné restaurování náročné výzdoby interiéru.

15. **Čp. 227/IV Gogolova 6, Hradčany, Praha 6**
Připravována celková přestavba objektu, který je jedním z dvojice zachovaných secesních domů postavených ve 2. desetiletí 20. století Ladislavem Myslíkem. Přestavba zahrnuje zejména půdní vestavbu, dispoziční změny ve všech podlažích, přístavbu venkovního schodiště při severní fasádě.

16. **Čp. 1700/II Václavské náměstí 68, Nové Město, Praha 1 – Národní muzeum**
Celková stavební oprava a umělecko-řemeslné restaurování exteriéru i interiéru novorenesanční budovy na Václavském náměstí, postavené podle plánů architekta Josefa Schulze v letech 1885 – 1890 na místě někdejší Koňské brány, zbořené v roce 1875. Objekt je národní kulturní památkou. Od doby výstavby neproběhla celková stavební oprava této významné budovy, i původní mobiliář zůstal na svém místě.

Jak je uvedeno ve 2. kapitole této Zprávy, na opravu Národního muzea se vztahuje vládní memorandum z dubna roku 2008, ve kterém je formulován záměr Ministerstva kultury České republiky vybudovat podzemní spojení muzea se sousední budovou bývalého Federálního shromáždění. Takto vzniklý kulturně a společensky významný a cenný komplex má být následně zapojen do tzv. pražské Muzejní míle – projektu propojení s místně blízkými významnými muzei. Současně s tím v rámci plánovaných úprav pražského železničního uzlu a svedením Severojižní magistrály do tunelu za Národní muzeum, má dojít k opětovnému propojení této významné stavby s prostorem celého Václavského náměstí.

17. Čp. 854/II Na Příkopě 14, Nové Město, Praha 1 – Česká průmyslová banka (Obchodní banka)

Celková přestavba novoklasicistní budovy od Bedřicha Bendelmayera z let 1927 – 33 na obchodní dům a administrativní využití. V záměru je dostavba vnitrobloku a nástavba objektu.

18. Čp. 762/II Jungmannovo nám. 2, 28. října 4, Nové Město, Praha 1

Nájemní a obchodní dům v romantickém stylu postavený v letech 1861 - 62 je určen k celkové přestavbě a nástavbě pro využití jako hotel.

19. Čp. 826/II Václavské nám. 25, Nové Město, Praha 1 – Hotel Evropa

Secesní budova z r. 1906 (arch. Dryák, Bendelmayer). Návrh celkového stavebního restaurování objektu s přístavbou do vnitrobloku a nástavbami dvorních traktů. Očekávaná i potřebná rehabilitace jednoho z nejvíce zanedbaných a přitom nejceněnějších stylových hotelů v Praze.

20. Masarykovo nádraží, parc. č. 2538, 2536, 1014/II, 2086/II Hybernská 1, Nové Město, Praha – Střed

Havarijní stav. Připravena revitalizace, projekt řeší opravu fasád, litinových a dřevěných historických konstrukcí s využitím aktuálního restaurátorského průzkumu a dobových fotografií a plánů. Jak již bylo uvedeno ve 2. kapitole této Zprávy, nádraží hraje důležitou roli v zapojení do budovaného systému tzv. Nového spojení. Uvedené revitalizační a restaurátorské práce se týkají historické části komplexu.

21. Čp. 86/VI Svobodova 2, parc. č. 287, Nové Město, Praha 2 – Vyšehradské nádraží

Secesní objekt nádraží z let 1904 – 05, kulturní památka, dlouhodobě v havarijním stavu. Nepovolené odstranění objektu hrázděné nádražní čekárny - součástí památky. Jak je uvedeno již ve 2. kapitole této Zprávy, původní funkce objektu je již od roku 1964 nevyužívána a od té doby chátrá. Studie navrhuje celkovou opravu uličního objektu a novostavbu dvou objektů po stranách. Využití: historická budova - obchod a služby / kavárna, rehabilitace apod., novostavby - administrativa, wellness, parking. Architektonické řešení zamítnuto, v současnosti hledání alternativ.

22. Čp. 1166/II Petřská 33, Nové Město, Praha 1

Volně stojící klasicistní nájemní dům z 2. třetiny 19. století, složený z hlavní dvoutraktové budovy, dvou jednotraktových bočních křídel a dvou příčných dvoutraktů, vymezujících dva za sebou řazené dvory. Celková přestavba, dostavba a novostavba

včetně zastavění dvora a nových suterénů pro nové využití na hotel. Konverze havarijního objektu na nové využití.

IV. Realizované novostavby v historickém jádru Prahy

1. Čp. 1412/II, 1052/II parc. č. 217/1, 217/2, 217/3, 224/1, 224/2, 197/1, část 198/1 a 226/2 Na Poříčí 42, Na Florenci 29, Nové Město, Praha 1

Na místě funkcionalistického domu s obchody, zv. U Hájků a historizujícího objektu čp. 1412/II s průčelím do ulice Na Florenci realizovaná poněkud naddimenzovaná novostavba polyfunkčního objektu U Hájků II včetně vybudování podzemních garáží - úpravami vzniknou 2 hotely. Hmotové nastavení dvorních částí objektu a zvednutí elevace místní zástavby je částečně patrné z dálkových pohledů, zejména z dílčího úseku magistrály mezi Hlavním nádražím a Florencí.

2. Parc. č. 1429/2, 1429/12, 1429/13, 1429/18, 1429/16 Na Slupi, Nové Město, Praha 2

Komplex obytných novostaveb s bytovou funkcí v sousedství novoměstských hradeb se nekonfliktně vizuálně uplatňuje při pohledu z bastionu národní kulturní památky Vyšehrad směrem na Nové a Staré Město.

V. Plánované novostavby v historickém jádru Prahy

1. Parc. č. 702 Dlouhá / Benediktská, Staré Město, Praha 1

Plánovaná novostavba osmipodlažního domu s 29 malometrážními byty s pečovatelskou službou a 2 patry podzemních garáží na volné stavební parcele na nároží ulic. Vhodné doplnění urbanistické tkáně porušené prolukou.

2. Parc. č. 904, 905, 906, 907, 908, 909/1, 910/2, 910/3, 1034, 1035, 1036/1, 1036/2, 900/1, 901/2, 902/2 U Milosrdných, Kozí, Staré Město, Praha 1

Návrh novostavby na nároží ulic na místě stávajícího parkoviště v sousedství dvou klášterů, šestipatrová budova, fasády tvoří zavěšený plášť a zvlněné prosklení, 2 patra podzemních garáží. Moderní forma návaznosti na sousedství středověké rostlé zástavby a asanačního pásma z doby kolem r. 1900. Vhodné využití historického městského území.

3. Parc. č. 919/3, 4 U Obecního dvora, Haštalská, Ve Stínadlech, Staré Město, Praha 1

Návrh osmipatrové novostavby v proluce mezi čp. 802/I (navazuje na výšku tohoto domu, který v dané lokalitě patří k nejvyšším) a 1046/I – jedná se o citlivé místo v blízkosti významných památek, které se výrazně uplatňuje v panoramatu z Letné. Národní památkový ústav, územní odborné pracoviště v hlavním městě Praze návrh po projednání v Památkové radě vyloučil a doporučil jej přepracovat.

4. Parc. č. 553/2; 557/3,4; 558/3,4; 4984/3; 5077/2 Hořejší nábřeží, Malá Strana, Praha 1

Probíhají přípravné práce na novostavbě hotelu. Jde o volné parcely s možností návaznosti na urbanismus 19. století.

5. Čp. 1503/II, parc. č. 282/1, 282/2 Lodecká 6, Nové Město, Praha 1

Na místě přízemního, nepodsklepeného objektu mateřské školky určeného k demolici plánovaná sedmipodlažní polyfunkční novostavba (na novostavbu bylo r. 2005 vydáno územní rozhodnutí). Využití novostavby na malometrážní byty. Navržena vkusná nová architektura v kontextu zástavby 19. a 20. století bez převýšení okolí.

6. Čp. 841/II Václavské nám. 3, parc. č. 581, 582, 580, 2306/1, Nové Město, Praha 1

Uvolněná stavební parcela s průčelím do Václavského náměstí po dřívější demolici objektu. Projekt novostavby hotelu Diamant s novotvarem fasády do Václavského náměstí. Potřebné zacelení césury a dotvoření architektonického celku. Finální podoba fasády nebyla zatím schválena. (V roce 2007 byla orgány státní památkové péče projednávána demolice objektu na Václavském náměstí č. 3, na jehož pozemku bude realizována novostavba hotelu Diamant se začleněním dochovaných původních prvků – např. schodiště.)

7. Čp. 2081/II Helmova - Petrská 29, Nové Město, Praha 1

Samostatný nehodnotný objekt ve vnitrobloku s vjezdem z ul. Helmovy bude zbourán a na uvolněném prostoru je navržena stavba nového hotelového objektu tvořeného z hlediska hmoty a architektonického výrazu ze dvou odlišných originálně propojených částí.

8. Čp. 835/II, 896/II, 900/II, 1480/II, Václavské nám. 13 - 15, Panská 10, Jindřišská 7, Panská 8, Nové Město, Praha 1

Koncept přípravy vnitrobloku pro záchranný archeologický výzkum, návrh demolic ve vnitrobloku – zchátralá dvorní křídla a dvorní objekty čp. 896, 1480, 835, 900. (Jde vesměs o utilitární stavby a přístavky z 19. a 20. století bez významnější památkové hodnoty, kontaminované tiskárenským provozem a dnes za hranicí životnosti.) Záměrem investora je příprava celé lokality pro vybudování novostavby polyfunkčního objektu celoměstského typu, který zčásti pozmění strukturu místní parcelace a objemově zčásti navýší lokální zástavbu. Bude předloženo k oponentuře poradním památkovým sborům – Památkové radě Národního památkového ústavu, územního pracoviště v hlavním městě Praze a Sboru expertů pro památkovou péči Odboru kultury, památkové péče a cestovního ruchu Magistrátu hlavního města Prahy.

9. Čp. 1054/II Na Poříčí 48, Nové Město, Praha 1

Na stavební parcele č. 220/1 uvolněné demolicí řadového klasicistního domu navržena novostavba „polyfunkčního domu 48“ (zahájení stavební řízení - I. etapa). Potřebné zacelení proluky, dotvoření urbanistické jednoty bloku.

10. Vyšehradská/ Svobodova, parc. č. 1391/1 - 1391/08, 1392/1, 2445/3, 2455/3 - 2455/11, 2455/14, Nové Město, Praha 2

Novostavba polyfunkčního domu - nároží ulice Vyšehradské a Svobodovy. Nyní 14 přízemních garáží ve dvou řadách a nefunkční trafostanice, které jsou navrženy k demolicí. Předložen návrh novostavby - 69% bytové využití a podzemní garáže. Alternativní využití nyní periferně působícího místa.

Příloha č. 1:

Přehled odborných metodických materiálů pořízených hlavním městem Prahou a Národním památkovým ústavem

Odborné metodické materiály pořízené hlavním městem Prahou:

Josef HOLEČEK: **Metodika pro posuzování nástaveb, půdních vestaveb a ochranu střešní krajiny**, 2001

Metodika se podrobněji zabývá ochranou a kvalitní opravou střech, střešních partií historických objektů, podkrovních prostorů, historických krovových konstrukcí i z vnějšku viditelným tvarováním střech. Vychází ze složité a mnohvrstevnaté pražské střešní krajiny a snaží se odpovědět na otázku jaký přístup, způsob obnovy či detailní zásah je vhodný, správný či přípustný na určitém objektu a v konkrétním místě (jak například mají vypadat vikýře, kam lze umístit střešní okna apod.). Metodika se snaží zahrnout i další nároky, které souvisejí s adaptací podkrovního prostoru (např. tvaroslovné řešení nových osvětlovacích prvků) a problematiku nástaveb objektů, kdy je k danému objektu dostavována i část fasády.

Josef HOLEČEK: **Metodika pro realizaci novostaveb a přístaveb ve vnitroblocích**, 2001

Metodika se věnuje tématu vnitrobloků na území hlavního města Prahy, jejich zástavbě (ať už formou přístavby, vestavby, nástavby objektů či zastřešení dvorů), dále dvorním fasádám (včetně oken, dveřím apod.), různým architektonickým dílům (schodištím, křídel historických budov, dvorům, pavlačím). Speciální kapitola je věnována pasážím a průchodům. Dokument tedy vychází z několika základních typů stavebních intervencí do této části městské struktury i několika základních typů zástavby, respektive vnitřní struktury bloku. Pro rozlišení území je použit klasifikační systém dokumentového souboru navazujícího na „Koncepci“ s názvem „*Specifické rozdělení památkově chráněných území*“ a je popsána vhodnost toho kterého zásahu v zástavbě určitého typu.

Václav GIRSA, Josef HOLEČEK: **Metodický materiál pro obnovu fasád na územích památkových rezervací a památkových zón**, 2001

Metodický materiál popisuje fasády budov jako předmět ochrany a zároveň i obnovy a různé profesionální činnosti a způsoby uvažování, jež se v náročném procesu obnovy architektonických děl uplatňují, a to včetně postupů opomíjených a zanedbávaných. Cílem materiálu je – kromě zdůraznění významu všech analytických a průzkumových prací (dobové a současné technologické postupy a jejich adekvátnost, vhodné a nežádoucí pracovní a technologické postupy, restaurátorské postupy) – též šířeji popsat způsoby rozhodování jak s různými vrstvami obnovovaného díla nakládat a stanovit základní, v praxi aplikovatelné zásady památkové politiky v této oblasti.

Jan SEDLÁK: **Metodika přístupu k zásadám řešení městského interiéru na území památkových rezervací a památkových zón**, 2001

Metodika se neomezuje pouze na popis ochrany existujícího stavu formami zachování či opravy stavu, ale také jako soubor zásad pro jejich utváření v rámci všech

památkových rezervací a zón v hlavním městě Praze. Dokument je založen na dvou pohledech, urbanistickém a architektonickém, s přihlédnutím k lokálním specifikům daných území.

V rovině architektonické se jedná o popis spolupůsobících prvků interiéru, jako jsou materiály a řešení povrchů, partery domů a obchodní portály, osvětlení, mobiliář, zařízení a prvky reklamy, prvky zeleně, výtvarné a technické prvky. V urbanistickém pojetí se zabývá způsobem řešení a uspořádání typologických součástí prostoru (chodník, vozovka, loubí, průchodů a pasáží, výška parterů okolních domů, umístění jednotlivých prvků interiéru apod.) - tedy jeho prostorovou kompozicí. Materiál obsahuje také typologickou diferenciaci interiéru města, pokus o vytváření určitých modelů, pro něž je možné stanovit obecnější zásady. V závěru metodiky lze nalézt aplikaci obecného modelu na různé typy území, prostorů a prvků na území hlavního města Prahy.

Josef HOLEČEK: Definice negativních trendů v projekční a stavební praxi z hlediska památkové péče "Sumář chyb a sporných zásahů", 2001

Materiál se zabývá definováním negativních trendů a popisem opakovaných nebo zvláště výrazných chyb, které jsou příznačné pro soudobé zásahy do památkově chráněných území a v různé míře snižují jejich památkovou hodnotu. Cílem materiálu bylo přehledně shromáždit a interpretovat chyby, ke kterým dochází, a jejich zdroje co možná nejpřesnějším způsobem z hlediska architektonického a urbanistického, a poskytnout tak ucelenější obraz o negativní dimenzi stavebního dění v pražských územích pod plošnou památkovou ochranou.

Václav GIRSA, Josef HOLEČEK: Ochrana a obnova vnitřní struktury nemovitých kulturních památek a staveb v památkově chráněných územích, 2001

Hlavním tématem metodického dokumentu je souhrnné označení „vnitřní struktura“, která zkráceně vyjadřuje, že předmětem ochrany a opravy jsou veškeré komponenty staveb jako například dispozice, nosné a ostatní konstrukce, stavebně-řemeslné výplňové prvky či uměleckořemeslná a umělecká díla, která vytvářejí vnitřní prostory domů anebo se v nich nalézají. Metodický materiál popisuje základní žádoucí postup při posuzování zásahů z hlediska památkové péče, v dalších částech pak odstupňovaně vykládá obecné, specifické a aplikované zásady pro ochranu veškerých architektonických a výtvarných hodnot, jež vnitřní strukturu památkově chráněných staveb spoluvytvářejí.

Vzhledem k velké funkční, typologické a stavebně-technické rozmanitosti pražského památkového fondu se metodika podrobněji soustřeďuje na jeho počtem nejrozsáhlejší a hodnotově nesmírně významnou součást - obytné stavby (domy a paláce) z období historických slohů a historismu - s podrobným popisem zásad a postupů jejich ochrany a opravy. Ostatním součástí tohoto fondu - architektuře moderní, industriální, sakrální a veřejně přístupným budovám jako jsou divadla, banky, hotely apod. se věnuje spíše souhrnně a popisuje základní specifičnost jejich ochrany a opravy.

SYSTÉM KLASIFIKACE ÚZEMÍ A OBJEKTŮ:

Jan SEDLÁK: **Specifické rozdělení památkově chráněných území pro účely vypracování analyticko-regulativních popisů a map památkové ochrany**, 2001

Materiál obsahuje systém klasifikace objektů a územních jednotek v historickém jádru Prahy dle míry přípustnosti stavebního zásahu a přípustné míry transformovatelnosti. Dokument obsahuje také právní analýzu stanovených klasifikací a definic z hlediska jejich použitelnosti.

Jan SEDLÁK: **Analyticko-regulativní plány**, 2001

Analyticko - regulativní popisy a mapy památkové ochrany obsahují přehled všech nemovitých kulturních památek v památkově chráněných územích, přehled a základní charakteristika památkových rezervací a památkových zón, způsob jejich právní a památkové ochrany, vyhodnocení zpracované územně plánovací dokumentace a plánů ochrany. Členění území v grafické příloze bylo provedeno i v digitalizované podobě.

Na základě vypracování *Specifického rozdělení památkově chráněných území*, byly vypracovány tzv. *Analyticko - regulativní popisy a mapy památkové ochrany*.

Josef HOLEČEK a kol.: **Koncepce účinnější péče o památkový fond v hlavním městě Praze**, 2001

Předmětem koncepce je systém ochrany architektonických, urbanistických a kulturně-historických hodnot historického jádra Prahy. Základem metodického materiálu je formulování cílů památkové ochrany pro historické jádro Prahy, založené na analytických rozborech definovaných hodnot. V rámci koncepce dochází k užší specifikaci zásad zachování těchto hodnot. Svou povahou přispívá tento koncepční materiál ke snaze o komplexní ochranu památkového fondu na území historického jádra hlavního města Prahy.

Odborné metodické materiály pořízené Národním památkovým ústavem:

Jiří HOŠEK: **Vlhnutí zdiva historických objektů a metody dodatečné hydroizolace**, SÚPP, Praha 1986

Metodická příručka je zaměřena na provádění dodatečných hydroizolačních opatření proti vztlínající podpovrchové vodě a na ochranu stavebních konstrukcí vůči účinkům atmosférické vlhkosti s využitím chemických prostředků. Materiál je doplněn fotodokumentací a technickými nákresey.

Miloš SUCHOMEL: **Záchrana kamenných soch**, SÚPP, Praha 1988

Odborná publikace předkládá podrobný přehled jednotlivých možných restaurátorských kroků při péči o památky kamenosochařství s popisem praktického využití památkové dokumentace při modelaci sochařských restaurátorských doplňků a rekonstrukcí, včetně zformulovaných památkářských kritérií. Metodika je doplněna obrazovou přílohou.

Miloš SUCHOMEL: **Záchrana kamenných soch**, 2. díl, SÚPP, Praha 1990

Odborná publikace navazuje na stejnojmenný titul z roku 1988 a předkládá přehled forem reprodukčních výtvarných děl při záchraně kamenosochařských památek včetně jednotlivých kritérií, definujících podmínky výběru konkrétního typu. Uvedeny jsou i jednotlivé fáze záchranných akcí, doplněné obrazovou dokumentací.

Petr MACEK: **Standardní nedestruktivní stavebně-historický průzkum**, SÚPP, Praha 1997

Metodika standardního stavebně-historického průzkumu byla zpracována s ohledem na nutnost využití nedestruktivních metod pro průzkum jednotlivých památkových objektů. Její součástí je vedle textové části i názorná obrazová a plánová příloha.

Vojtěch LÁSKA, Alfréd SCHUBERT, Josef ŠTULC: **Péče o střechy historických budov**, SÚPP, Praha 1997

Metodika je zaměřena na zásadní principy ochrany historických střech z hlediska tvaru a konstrukce krovu, druhu a kvality krytiny, dalších střešních i nadstřešních prvků, a jejich oprav i případných úprav.

Josef ŠTULC, Miloš SUCHOMEL, Ivana MAXOVÁ: **Péče o kamenné sochařské a stavební památky**, SÚPP, Praha 1998

Odborná příručka obsahuje základní metodické a etické principy restaurování kamenných sochařských děl, metodické pokyny a doporučení k vybraným problémům restaurování kamenné architektury až po technologické pokyny k průzkumu a ošetřování kamenných architektonických článků.

Ondřej ŠEFCŮ, Jan VINAŘ, Marie PACÁKOVÁ: **Metodika ochrany dřeva**, SÚPP, Praha 2000

Metodika předkládá ucelený přehled charakteristik dřeva a dřevěných konstrukcí, existující vlivy jeho poškození, doporučení pro různé typy ochrany, jakož i technologické pokyny k průzkumu, ošetřování a ochraně prvků a sbírkových předmětů ze dřeva.

Zdeněk NOVÁK: **Dřeviny na veřejných městských prostranstvích. Použití dřevin v ulicích a na náměstích památkově chráněných měst**, SÚPP, Praha 2001

Odborná příručka je koncipována jako pomůcka s doporučujícími postupy k uchování památek zahradního umění se stručným exkurzem do historie užití dřevin ve veřejných městských prostranstvích.

Petr MACEK: **Standardní nedestruktivní stavebně-historický průzkum**, SÚPP, Praha 2001. 2., rozšířené vydání

Jedná se o rozpracované a doplněné vydání původního textu z roku 1997.

Ivana KOPECKÁ a kol.: **Preventivní péče o historické objekty a sbírky v nich uložené**, SÚPP, Praha 2002

Příručka předkládá komplexní informace o tzv. preventivní konzervaci všech možných typů sbírkových předmětů – podmínky vhodné pro uložení jednotlivých materiálů, vyloučení negativních faktorů, které urychlují jejich degradaci a některá organizační opatření, snižující pravděpodobnost poškození sbírek.

Vojtěch LÁSKA, Alfréd SCHUBERT, Miloš SOLAŘ, Josef ŠTULC: **Péče o střechy historických budov**, 2., doplněné vydání, NPÚ, Praha 2003

Jedná se o druhé doplněné a rozšířené vydání původního titulu z roku 1997. Metodika se věnuje komplexní péči o jednotlivé střechy a střešní krajinu v historicky cenném prostředí. Zejména je zohledněn význam průzkumů a odborné dokumentace, přehled možných rekonstrukčních prací s ohledem na použití tradičních materiálů a závěrem jednotlivé body předprojektové a projektové přípravy.

Václav GIRSA, Josef HOLEČEK, Pavel JERIE, Dagmar MICHONOVÁ: **Předprojektová příprava a projektová dokumentace v procesu péče o stavební památky**, NPÚ, Praha 2004

Cílem příručky je souhrnný popis a vysvětlení všech nezbytných, potřebných a užitečných odborných činností, které je nutné zajistit při kvalitní obnově památkově chráněného objektu.

Karel KIBIC, Karel KUČA, Věra KUČOVÁ: **Novostavby v památkově chráněných sídlech**, NPÚ, Praha 2004

Obsažná příručka zohledňuje zejména nejdůležitější principy posuzování novostaveb v památkově chráněných územích. Vedle obecných závazných doporučení je text doplněn přehledem právních a jiných normativních opatření, vztahujících se k danému tématu, i bohatou obrazovou přílohou, doplněnou komentáři k jednotlivým příkladům.

Alfréd SCHUBERT: **Péče o historické výplně okenních a dveřních otvorů**, NPÚ, Praha 2004

Hlavním cílem metodiky je zdůraznění hodnot veškerých historických výplní okenních a dveřních otvorů, mezi které patří i vrata, výkladce, okenice a mříže. Vedle popisu vhodné péče a materiálů pro jejich opravu, případně i výměnu, je uvedeno i doporučení ke všem náležitostem dokumentace k odbornému posouzení příslušným orgánem památkové péče.

Operativní průzkum a dokumentace historických staveb, NPÚ, Praha 2005

Metodika předkládá přehled základních principů přístupu, metod a zpracování nálezové zprávy s ohledem na jejich uplatnění a naplňování v praxi. Důraz je kladen na doporučení k vhodnému postupu či další praktické rady s doplněním obrazovou přílohou.

Petr KOUKAL a kol.: Péče o varhany a zvony, jejich památková ochrana, NPÚ, Praha 2006

Příručka slouží jako přehled základních doporučení pro péči o historické zvony a varhany, z nichž mnohé nesou status movitých kulturních památek. Zdůrazněna je role restaurátora, jakož i postavení odborné organizace státní památkové péče v rámci této ochrany. Text je doplněn barevnou obrazovou přílohou s komentářem.

Alfréd SCHUBERT a kol.: Péče o památkově významné venkovní komunikace, NPÚ, Praha 2007

Metodika se zabývá problematikou péče o tzv. liniové komunikace, jakými jsou cesty, ulice, silnice aj. a veřejnými i neveřejnými pochozími a pojízdnými plochami – nádvořími, náměstími, návsemi, venkovními schodišti apod. Hlavní důraz je kladen na povrchové úpravy těchto ploch s důrazem na použití adekvátních materiálů.

Jiří ROHÁČEK: Epigrafika v památkové péči, NPÚ, Praha 2007

Publikace by měla sloužit jako základní metodický návod pro práci s fenoménem nápisů – vedle dokumentace a ochrany jsou zde uvedeny i rozličné typy a charakteristiky epigrafiky.